- апелятиви, що закликають до соціальної дії, реалізовані лексемами *come on, go ahead, go on*, владним нахилом присудка (висока ступінь обов'язковості); конструкціями з дієсловами *let, shall* (низький ступінь обов'язковості);
- пермісиви, які передбачають варіативність дії завдяки модальним дієсловами *can*, *may*, а також конструкцій: *it's OK*, *it's all right*;
- лімітатори, що виражають заборони, що накладаються на дії представників молодіжної субкультури і актуалізуються негативними конструкціями с модальними дієсловами різного ступеня строгості заборони: *must not: should not:*
- кваліфікатори як знаки ідентифікації молодої людини з субкультурою, що вказують на вік суб'єкта (teenager, adolescent), прояв в ньому базових ознак молодіжної субкультури (other / different, opposed);
  - перцептиви, виробленою експлікацією яких виступає інвективна лексика: fuck і його похідні [1].

До невербальних знаків англомовного молодіжного пісенного дискурсу науковець відносить топоморфні, колороморфні знаки, символічні артефакти, паралінгвістичні знаки.

Топоморфні знаки включають назви стадіонів (Stanford Bridge), клубів (The End Club), фестивальних майданчиків (Woodstock), що асоціюються з місцем проведення виступу.

Колороморфні знаки забезпечують видовищність реалізації пісенного дискурсу за допомогою потужних освітлювальних приладів. Прагнучи до залучення уваги масового слухача, пісенний дискурс орієнтується на модні колірні тенденції в конкретний період часу, винятком є універсальні чорний і червоний кольори як базові колороморфні знаки пісенного рок-дискурсу (чорний колір як символ традиційного, похмурого, приреченого світу; червоний колір як колір крові, що проливається в боротьбі за звільнення від традицій і норм конформістського суспільства.

До знаків змішаного типу, відносяться концерти, сутнісними характеристиками яких є повторюваність послідовності дій: вітання; «розігрів», вираз подяки, виконання відомих творів, «переспів» з залом, прощання, вихід на біс для повторного прощання [1].

Висновки. Аналізуючи процеси, що відбуваються у англомовній масовій музиці, ми визначили особливості цього феномена. До них належать: орієнтація і відповідність смакам масового суспільства; високий ступінь поширення в суспільстві; відображення найбільш поширених настроїв та почуттів; доступність змісту і форми творів масової музики; змішування різних музичних стилів і напрямів; складна взаємодія зі сферами академічної та народної музики.

Перспективи. Отримані результати можуть бути використані як теоретична основа для контрастивного і поглибленого вивчення мовних особливостей пісенних текстів на прикладі різних мов.

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Бахтин М. М. Проблема речевых жанров [Електронний ресурс] / М. М. Бахтин Режим доступу до ресурсу: http://philologos.narod.ru/bakhtin/ bakh_genre.htm.
- 2. Березан В. І. Підготовка майбутнього педагога до естетичного виховання школярів засобами сучасної музики масових жанрів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.04 ""Теорія і методика професійної освіти" / В. І. Березан Київ. 2000. 20 с.
- 3. Вежбицкая А. Речевые жанры / А. Вежбицкая. // Колледж. 1997. №1. С. 99–111.
- 4. Луков В. А. Молодежные субкультуры в современной России [Електронний ресурс] / В. А. Луков Режим доступу до pecypcy: http://psyfac-tor.org/lib/subkult.htm.
- 5. Седов К. Ф. Дискурс и личность: эволюция коммуникативной компетенции. / К. Ф. Седов. Москва: Лабиринт, 2004. 320 с
- 6. Федосюк М. Ю. Нерешенные вопросы теории речевых жанров // Вопросы языкознания. / М. Ю. Федосюк. // Наука. 1997. №5. С. 102–120.
- 7. Шостак Г. Музика масових жанрів як фактор формування музичної культури підлітків: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: спец. 13.00.01 "Загальна педагогіка та історія педагогіки" / Шостак Г. Київ, 1996. 22 с.

Конотопська Г.

Науковий керівник – доц. Довбуш О. І.

GENRE PECULIARITIES OF THE NOVEL "VOICES FROM CHERNOBYL. THE ORAL HISTORY OF THE NUCLEAR DISASTER" BY SVETLANA ALEXIEVICH

Literature is that unique phenomenon which can bring the deepest feelings outside, it can save the most cherished and at the same time painful stories of our life and history. It is such a tool which is used when you want to commemorate or teach something. There are lots of trends and literature genres especially now in the post-modern era. This scientific paper is dedicated to the investigation of the genre of "Voices from Chernobyl. The Oral History of a Nuclear Disaster" by Svetlana Alexievich.

Svetlana Alexievich is a Belarusian journalist and nonfiction writer. She was born in Ukraine, but grew up in Belarus. Svetlana Alexievich is the witness of the biggest technological disaster of the humankind – the explosion of the reactor in Chernobyl. So, the book under study is dedicated to that event, basically to the humans' feeling and fates. It gained a widespread popularity due to the winning of the Nobel Prize in Literature in 2015.

But the genre of this writing is questioned. Having studied a number of scientific and media materials, we have found various definitions of the genre of this writing. Thus, **the objective** of our scientific paper is establishment of genre peculiarities of the novel under study and identify what is the most suitable one.

The definition of the genre given by Svetlana Alexievich.

The author defines her novel as "a history of human feelings" [7], "the novel of voices" [5], "polyphonic-confessional novel" [6, p. 49].

"The novel of voices" or the polyphonic novel is a description given by M. Bakhtin in his 1929 book *Problems* of *Dostoevsky's Poetics* to the kind of novel that M. Dostoevsky had created. In obedience to R. Clark the polyphonic novel is defined "by the quality of the relationship between narrator and character, in that the former allows the latter right to the final word - the character's voice is never ultimately submerged by that of the narrator [2].

Many different characters express varying, independent views which are not "controlled" by the author to represent the author's viewpoint. They are "not only objects of the author's word, but subjects of their own directly significant word as well" [4, p. 40].

Having investigated the text of the "Voices of Chernobyl. The Oral History of a Nuclear Disaster" we can claim that the genre of this novel can be defined as a polyphonic novel. Svetlana Alexievich is a collector of witnesses, a framer of testimonies, a teller of the secret stories. She did not interrupt or change what was said. We have the polyphony of voices of different people, who have witnessed that disaster. The author silenced her own voice letting the witnesses narrate, in such a way creating her own genre.

For example, "The wolf came into the yard at night. I look out the window and there he is, eyes shining like headlights. Now I'm used to everything. I've been living alone for seven years, seven years since the people left" [1, p. 25] or "Yeah, ha. "Next to the hill you're on your tractor, across the way there's the reactor. If the Swedes hadn't told, we'd be on the tractor, getting old." Ha-ha" [1, p. 97], or "How am I going to live now? I haven't told you everything, not to the end. I was very happy, insanely happy. Maybe you shouldn't write my name? There are secrets-people pray in secret, in a whisper just co themselves. [Stops.] No, write down my name, lee God know. I want to understand. And I want to understand why we need to suffer.What for?" [1, p. 233].

Definitions of the genre of the writing given by critics.

Literary critics and press define S. Alexievich's "Voices from Chernobyl. The Oral History of a Nuclear Disaster" as a "documentary prose" or a kind of testimonial novel. The last one is considered to be a kind of "documentary literature". It can be understood as a published oral or written autobiographical work based on narratives. We can say that "testimonial" is a statement of the victim, sufferer or witness to any incident, disaster, or event, in support of a particular truth, fact, or claim. The work of testimonial literature posits the reader directly in communication with the narrator or speaker. It is a kind of narrative technique where the presence of character can be felt by the reader at any moment [3].

On the basis of the definition of the testimonial literature we can state that the novel under study can be defined as testimonial, too. The proof of the written above is that the whole story consists of the 500 interviews which are testimonies of different people who have witnessed the tragedy and express their grief.

For example, "My little daughter – she's different. She's not like the others. She's going to grow up and ask me: "Why aren't I like the others?" When she was born, she wasn't a baby, she was a little sack, sewed up everywhere, not a single opening, just the eyes" [1, p. 81]. "Here's what I remember. In the first days after the accident, all the books at the library about radiation, about Hiroshima and Nagasaki, even about X-rays, disappeared. Some people said it was an order from above, so that people wouldn't panic" [1, p. 85]. "I remember coming back one time from a business trip. There was a moonlit landscape. On both sides of the road, to the very horizon, stretched these fields covered in white dolomite" [1, p. 95].

The permanent secretary of the Swedish Academy, S. Danius, defines the genre of the "Voices from Chernobyl. The Oral History of a Nuclear Disaster" as a hybrid genre – "a new kind of literary genre" [7], "a history of emotions – a history of the soul..." [5]. For example, "Sometimes it's as though I hear his voice. Alive. Even photographs don't have the same effect on me as that voice. But he never calls out to me not even in my dreams. I'm the one who calls to him" [1, p. 6].

The author has mixed the journalism with the fictional techniques which is the basic characteristic of the Literature of fact. She has collected the oral stories of the witnesses, by interviewing them. But the writer does not just depict the historical fact, she make them truthful, subjective. S. Alexievich's version of history is not one of dry and bare facts, of cause and effect, but rather one of feelings and emotions.

For example, "At ten in the morning, the cameraman Shishenok died. He was the first. On the first day we learned that another one was left under the debris-Valera Khodemchuk. They never did reach him. They buried him under the concrete. And we didn't know then that they were just the first ones" [1, p.11] or "Over the radio they tell us they might evacuate the city for three to five days, take your warm clothes with you, you'll be living in the forest. In tents. People were even glad-a camping trip!...Only the women whose husbands had been at the reactor were crying" [1, p. 8].

Hence, we can make **a conclusion** that according to Svetlana Alexievich and Sara Danious the genre of the novel is the hybrid one. It comprises the peculiarities of the polyphonic and testimonial novels. Furthermore, the combination of journalistic and fictional approaches has made the novel "Voices from Chernobyl. The Oral History of a Nuclear Disaster" a vivid example of the Literature of fact, not just the documentary writing.

ЛІТЕРАТУРА

- 1. Alexievich S. Voices from Chornobyl. The oral history of a nuclear disaster / Preface and translation by Keith Gessen. New York: Dalkey Archive Press, 2005. 251p.
- Polyphonic Novel [електронний ресурс] / Robert Clark // THE LITERARY ENCYCLOPEDIA 2006 –Режим доступу: https://www.litencyc.com/php/stopics.php?UID=876&rec=true
- 3. Saini S. Rvisiting the world of "Chernobyl" after the nuclear disaster through "Testimonials" [електронний ресурс] / S Saini // Proceedings of the Indian History Congress. 2012. №73.Режим доступу: http://www.jstor.org/stable/44156309?seg=1#page scan tab contents
- 4. Selden R. A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory / Selden R., Widdowson P., Brooker P. Pearson Longman, 2005. 302 p.
- Svetlana Aleksievich's Nobel Win [електронний ресурс] / Sarah Gessen//The New Yorker 2015 Режим доступу: http://www.newyorker.com/books/page-turner/svetlana-alexievichs-deserved-nobel-win
- 6. The Poetics of Memory in Post-Totalitarian Narration: CFE Conference Papers Series November 3, Lund, Sweden/ Lund University/ ed. J. Lindbladh . Lund: The Centre for European Studies at Lund University, 2008. 201 p.
- Why reporter Svetlana Alexievich won the Nobel Prize in literature[електронний ресурс]: the magazine article / David I. Ulin// The Los Angeleles. – 2015 – Режим доступу: http://www.latimes.com/books/jacketcopy/la-et-jc-svetlana-alexievich-nobel-winner-20151008-story.html

Кавка О.

Науковий керівник – проф.Задорожна І.П.

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СИСТЕМІ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Організація системи навчання змінювалася в ході історії. Різні її форми мали місце на певних стадіях розвитку суспільства. Серед загальновідомих форм виділяють: індивідуальне навчання, тобто навчання учня з викладачем один на один та виконання учнем усіх завдань індивідуально; індивідуально-групове навчання, де викладач працює з групою учнів, але навчальна робота є індивідуальною; класно-урочна форма навчання, яка використовується дотепер. Оскільки усі ці форми свого часу доводили свою недостатню ефективність, вони змінювали одна одну послідовно. У сучасній освіті використовується класно-урочна система, яка також має низку недоліків. О. І. Пометун та Л. В. Пироженко визначають такі найістотніші з них: орієнтованість на середнього учня, часто висока складність навчання для слабких учнів як за рахунок темпу, так і змісту навчання, неможливість повної реалізації в навчальному процесі індивідуальних особливостей учнів [1, с. 4]. Отже, існує нагальна необхідність у використанні новітніх технологій навчання, таких як інтерактивні технології навчання.

Прототипом інтерактивних технологій навчання можна вважати колективний спосіб навчання, який виник в Україні ще у 20-х роках XX століття. З того часу проблемою інтерактивних технологій навчання займалася низка учених, а саме: С. Ю. Ніколаєва, О. І. Пометун, Л. В. Пироженко, Н. О. Яковлєва, П. Шевчук, С. О. Сисоєва та інші.

Мета статті – визначити ефективність та доцільність використання інтерактивних технологій навчання у формуванні іншомовної комунікативної компетентності на практичних заняттях з англійської мови.

Слово інтерактивний походить від англійського слова "interactive", яке в подальшому лексичному розгляді можна поділити на "inter", що означає взаємний та "active" – активний, дієвий. Таким чином, інтерактивний – такий, що взаємодіє. Ю. А. Петрусевич визначає інтерактивне навчання як процес передачі і засвоєння знань, навичок, умінь та способів пізнавальної діяльності, побудований на застосуванні інтерактивних технологій у навчальному процесі. Інтерактивне навчання передбачає розкриття індивідуальних, пошукових та творчих здібностей студента [3, с. 314]. Суть інтерактивного навчання полягає у тісній взаємодії усіх студентів між собою. За даного виду навчання використовується суб'єкт-суб'єктний тип відносин між викладачем та студентами, який передбачає взаємоповагу викладача до студентів та навпаки. Більш того, відсутнє домінування педагога над студентами, які можуть вільно висловлювати свої думки та виражати свою позицію з приводу матеріалу, що вивчається. Студент та викладач виступають рівноправними суб'єктами навчання та беруть до уваги думки одне одного. Інтеративність у навчанні також передбачає активну взаємодію